

مقدمه -

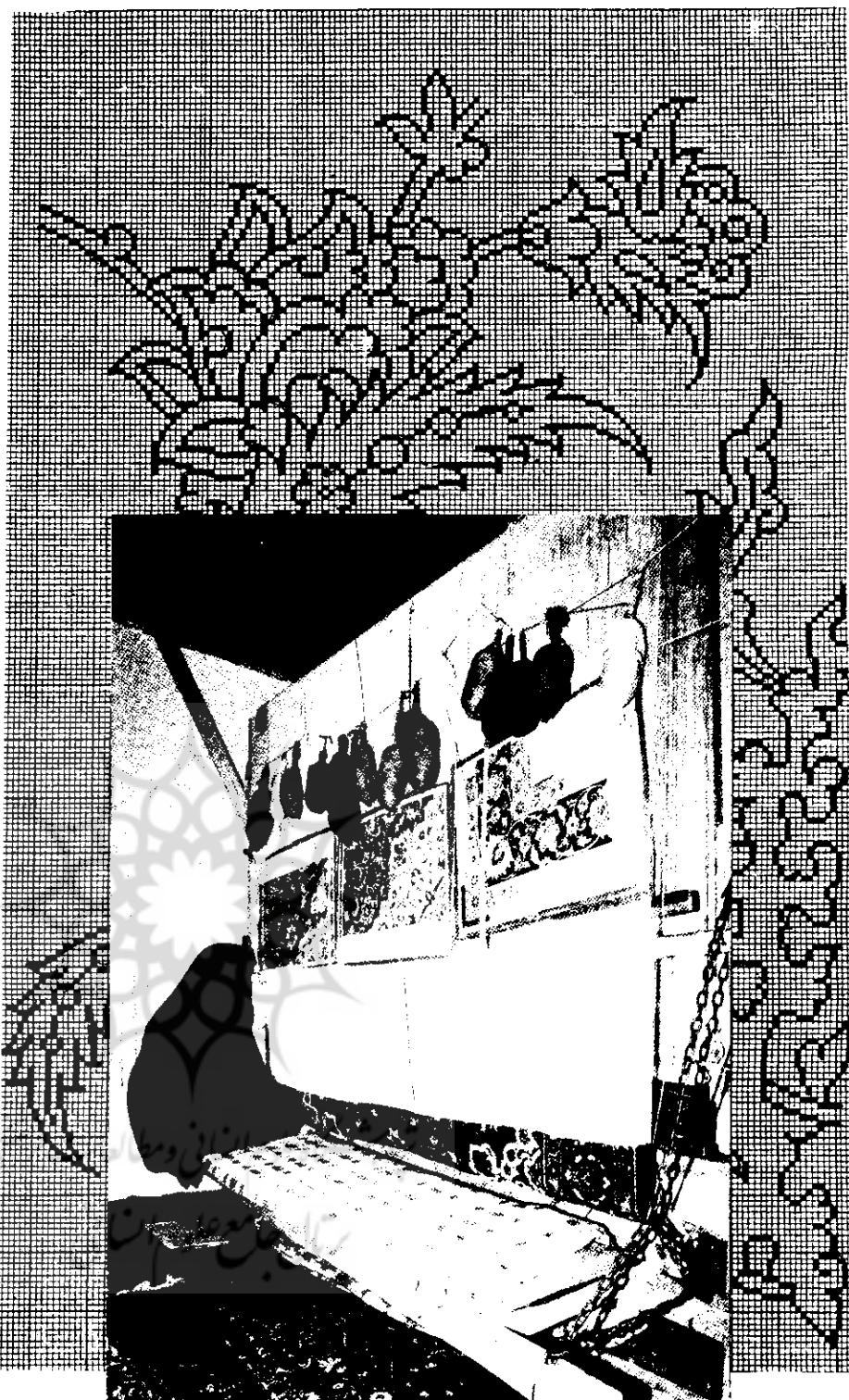
تبیع و تحقیق در آثار پیشینیان این نکه را به اثبات رسانیده که عرصه تمدن و هنر ایران زمین هیچگاه از حضور فرش و قالی خالی نبوده است. این هنر همواره با مردم ایران زمین زیسته و آذین بخش فرهنگ و تمدن ایرانیان از دیرباز تاکنون بوده است.

سرچشمی این هنر ظریف و اصیل علاوه بر فطری بودن و حس زیبایی طلبی که حضرت پروردگار در نهاد انسان بودیعت گذاشته، عامل تأمین معاش روزمره از گذشته های دور تاکنون برای خانوارهای نقاط مختلفی از ایران بوده است و این دو، یعنی گرایش ذاتی و تمایلات اقتصادی و معیشتی، عامل تکوین و تجلی این فن در ادوار مختلف تاریخ شده است.

فرهنگ اسلامی نیز پس از ظهرور در ایران، با قدرت نافذ معنوی اش نماد ویژه ای به این هنر همچون سایر موارد فرهنگی و هنری بخشید و به آن قداست و حرمتی داد که از آن پس قالی گستره ای شد تا پذیرای قدم زائران بقاع متبرکه و اماکن مقدسه باشد و یا مفرشی که مومنین سجاده خود را برای عبادت خدای متعال بر روی آن بگسترانند. در تاکید و تایید این موضوع طرح های اسلامی و محراب مساجد و طرح های دیگر مذهبی در نقش قالی های ایرانی پس از ظهرور و حضور اسلام در ایران، شایان توجه و دقت است.

با این حال و با توجه به برداشت اندک و ناچیز بافتگان قالی از دسترنج خود در طول ادوار گذشته، این هنر به حیات خود ادامه داد و علیرغم کاستی های بی شمار و مشکلات متعدد تولیدکنندگان فرش، بازارهای غرب و شرق همواره عرصه و جولانگاه فرش و قالی ایرانی بوده است.

در طول ادوار گذشته، در کنار همه عظمت و ارزش قالی و رنچ ها و مشقت های جسمی و روحی، قالیاف ایرانی از دسترنج

گزارش از: شرکت تعاوین ایران با فردا

خود بی بهره بود. این مشکل جدی بافتگان فرش و عوامل و موائع دیگری که در ادامه این گزارش به ذکر آن خواهیم پرداخت معضلی را بوجود آورد تا فرش ایرانی که دیرگاهی یکه تاز بازارهای جهانی و زبانزد خاص و عام بود، لطمات و ضربات شدیدی را تحمل نماید. قالیافی که صنعتی ارزآور برای اقتصاد ملی کشور و پدیده‌ای اشتغال زا برای خانواده‌های ایرانی بویژه روستائیان به شمار می‌رود، از مسیر حوادث ناشی از نقشه‌های غارتگران بین المللی و اذناب داخلی آنان مصون نمانده و متهم خساراتی شود. دلایل و عواقب این افت و ضرر علاوه بر آنچه ذکر شد موارد زیر را نیز شامل می‌شود:

پیش از انقلاب اسلامی، عده‌ای از عوامل سودجو با انتقال دانش فنی کار و طرح و نقشه ایرانی به خارج از کشور، در ممالکی همچون پاکستان، افغانستان، هند، ترکیه و .... اقدام به سرمایه‌گذاری نموده و به شکلی زیینه را برای به وجود آمدن رقبای فرش ایرانی پدید آورده‌ند. علاوه بر این، سرمایه‌گذاری کشورهای قدرتمند در کشورهای جهان سوم، برای دسترسی به این صنعت بالارزش و به کارگرفته شدن عده‌ای از کارشناسان و طراحان ایرانی توسط کشورهای مذکور مزید

بعد از پیروزی انقلاب اسلامی روند و اوضاع ناسامان این صنعت و هنر کند و بعضاً متوقف گردید و در سال ۱۳۶۴ این معضل مورد توجه جدی مسئولین محترم کشور قرار گرفت و در این راستا اقداماتی عملی صورت پذیرفت از جمله این اقدامات که به منظور تحول نظام تولید فرش به نفع تولیدکنندگان واقعی، یعنی قالیافان و برخورداری و بهره‌وری آنان از دستاوردهای خویش صورت گرفت مصوبه هیئت وزیران در تاریخ ۱۳۶۴/۹/۵ مبنی بر تشکیل شرکت تعاضونی تولیدکنندگان فرش توسط جهادسازندگی بود. در پی اجرای این مصوبه هیئت تعاضونی سرنوشت سازی را برای صنعت فرش ایفا کرد، شرکهای تعاونی تولیدکنندگان فرش دستیاف در مراکز مختلفی که این صنعت رایج است تشکل یافت و بافتگان این فن در اقصی نقاط کشورمان با فراموش شدن شرایط مساعد به عضویت رسمی تعاوینهای فرش درآمدند.

شرکت تعاضونی تولیدکنندگان فرش دستیاف و گلیم و حاجیم استان کرمانشاه

شهرستان سنقر تقریباً در شمال شرقی استان کرمانشاه واقع است و دارای سه بخش

بر علت شدت تکنیک و فن این هنر بالارزش و اصیل ایرانی از انحصار خارج شود و مضافاً اینکه افرادی که در داخل کشور عهده دار تهیه و تولید مواد اولیه قالیافی از قبیل پشم، رنگ، تار و پود و ... بودند به انگیزه دستیابی و حصول سود بیشتر، بدون توجه به پی‌آمد خطرناکی که برای صنعت فرش کشور بوجود می‌آمد اقدام به تهیه مواد نامرغوب داخلی و خارجی به جای پشم سالم و اصیل ایرانی و رنگهای نامطلوب شیمیایی بجای رنگهای اصیل طبیعی و گیاهی نمودند و متأسفانه در همین رابطه کسانی نیز بودند که باز به انگیزه سودجویی و باصطلاح صرفه جویی در زمان باغت، بافتگان محرومی را که در کارگاههای تولیدی آنها اشتغال داشتند، به تغیر شیوه بافت قالی از گره ترکی و تک بافی به جفت بافی و بی‌گره و ادار کردن و به این ترتیب این گروه باعث شدند تا لطعمه جدی به اصالت و کیفیت فرش ایرانی وارد شود و رونق جهانی اش را از دست بدهد در این اثنا گروهی از قاچاقچان بین المللی فرش نیز با خارج کردن مقادیر معتبرهای از فرش نفیس ایرانی و عرضه ارزان آن به بازارهای جهانی، بازارها و موزه‌های کشورهای مختلف جهان را از این کالای پارزش و هنری اشیاع نمودند.

کلیایی، فعله گری و مرکزی است. این شهر با جمیعتی بالغ بر یکصد هزار نفر (با توابع) از مرانکر عمدۀ بافت فرش در غرب مهین اسلامی ماست.

مردم این ناحیه عمدتاً به زبان کردی تکلم می‌کنند و به مشاغلی مانند دامپروری، کشاورزی و فرش بافی اشتغال دارند و تولید لبیات و گوشت و گندم آن در سطح استان تقریباً از همه نواحی بیشتر است. در کنار فعالیتهای کشاورزی و دامپروری، مردم این ناحیه با دستان هنرمند و توانای خود به کار باقی فرش اشتغال دارند.

تشکیل و با توجه به سوابق فرش در سنقر کلیایی مرکزیت آن در شهرستان سنقر قرار گرفت.

تاریخ دقیق تأسیس این شرکت تعاونی ۱۳۶۶/۱/۵ و با تعداد ۲۱۲ نفر عضو اولیه و سرمایه‌ای معادل یک میلیون و هفتاد و پنج هزار ریال به ثبت رسید.

هدف از تأسیس شرکت تهیه و تأمین و تبدیل مواد اولیه فرش برای اعضاء و ارتقاء کیفیت تولید، شناسایی و اصلاح نقشه‌های محلی و بومی منطقه، بازاریابی و فروش تولیدات اعضاء به طریق خرید قطعی و یا

افزار مواد اولیه تعاونی فرش دستیاف کرمانشاه

بانگاهی گذرا به بافت و ساختار اقتصادی امانی بود. حق السهم هر عضو در ابتدای کار شرکت تعاونی بالغ بر پنج هزار ریال می‌گردید که برابر مقادیر اساسنامه هر عضوی مجاز بود حداقل یک هفتم سرمایه تعاونی را خریداری نماید.

این شرکت با استفاده از اعتبارات تبصره ۴ قانون بودجه برای تأمین سرمایه ثابت خود، شامل مسلح کار و ماشین‌آلات توانست امکانات اولیه را فراهم نماید. در هنگام آغاز فعالیت، با توجه به پراکندگی جمعیت بافت‌گان منطقه، کارگزاران شرکت سعی بر آن داشتند

با نگاهی گذرا به بافت و ساختار اقتصادی و اجتماعی این شهر می‌توان بخوبی دریافت که بخش مهمی از معیشت و گذران روزمره اکثر مردم این ناحیه از راه باقی فعالیت می‌شود بدین لحاظ برای مردم این ناحیه ضرورت تشکیل یک شرکت تعاونی فرش جهت برقراری تمرکز سازماندهی، آموزش و تأمین نیازهای مشترک همچون سایر نقاط کشور، نیازی مبرم بود و به همین لحاظ تعاونی تولیدکنندگان فرش استان کرمانشاه در اوآخر سال ۱۳۶۵ توسط وزارت جهادسازندگی

که با ایجاد هماهنگی و تشریع اهداف، تربیتی اتخاذ نمایند که جملگی این گروه به عضویت رسمی شرکت درآیند.

اولین واکنش مثبت از سوی عامه مردم در این منطقه به دنبال اعطای مقادیر قابل توجهی اعتبار از سوی وزارت جهاد سازندگی صورت گرفت و با شروع تخصیص این اعتبار به اعضاء و ایجاد و فراهم آوردن امکانات که به شکل اعطاء وام قرض الحسن انجام پذیرفت در شش ماهه دوم سال ۱۳۶۶ تعداد اعضاء این شرکت تعاونی به ۱۰۶۵ نفر رسید.

از جانب دیگر افزایش درآمد تولیدکنندگان عضو شرکت بازتاب خوبی در بین مردم باقی گذاشت، چراکه پیش از تشکیل این تعاونی، فرش منطقه «کلیایی» قیمتی نازل داشت و بطور مثال یک متر مربع آن، بین بیست تا سی هزار ریال بفروش می‌رسید.

از نظر کیفی نیز بالاترین رج شمار آن بین ۱۵ تا ۲۰ رج بود. این مشکل نیز با استفاده از کارشناسان بومی، در زمان کمتر از ۱/۵ سال به شکل مناسبی حل شد. بطوریکه در حدود ۰.۵٪ از فرشهای تولیدکنندگان تحت پوشش، به رج شمار بین ۳۰ تا ۳۵ رسید و بهای آن نیز به متر مربعی بین ۲۰۰ تا ۲۵۰ هزار ریال ترقی نمود.

این گونه فعالیتها در آغاز کار شرکت سبب گردید که درخواست عضویت در شرکت از تمامی شهرها، روستاهای و نقاط مختلف استان کرمانشاه از طرف تولیدکنندگان فرش به شرکت تعاونی برسد. بر این مبنای هیئت مدیره با هماهنگی جهاد سازندگی سنقر و کرمانشاه اقدام به ایجاد شعبه‌های جدیدی در شهرهای کرمانشاه، صحته، اسلام آباد، پاوه و کنگاور نمود و هم اکنون تعداد اعضاء شرکت به رقمی معادل ۶۷۸۲ خانوار (شامل ۲۱ هزار نفر) می‌رسد و سرمایه شرکت به ۵۰۰،۶۲۳،۲۰،۶۲۰ ریال بالغ می‌گردد.

این شرکت تعاونی توانسته است در سال ۱۳۷۱، هفتاد و پنج هزار متر مربع فرش به ارزش شش میلیارد و هفتصد و پنجاه میلیون ریال تولید نماید و در همین سال نیز با استفاده

دستورالعمل‌ها و بخشنامه‌های صادره از دفتر مرکزی، که با مسئولیت مدیر عامل صادر می‌شود انجام وظیفه می‌نمایند.

این شرکت عضو اتحادیه بازارگانی شرکت‌های تعاونی تولیدکنندگان فرش دستی ایران می‌باشد و دارای ۴ سهم پنج هزار ریالی است. میزان همکاری شرکت با اتحادیه در حد مطلوبی است و اتحادیه تقریباً ۲۰٪ از تأمین مواد اولیه تعاونی فرش کرمانشاه را انجام می‌دهد و ۸۰٪ مواد توسط خود شرکت تهیه و تأمین می‌گردد.

این تعاونی برای تأمین بخشی از مواد اولیه و مایحتاج موردنیاز اتحادیه، در سال گذشته ۳۰۰ تن پشم را از دامداران منطقه خریداری و پس از طی مراحل سورت و شور و رسی به اتحادیه ارائه نموده است ضمن آنکه در موادی نیز کار ابزاری اعضاء اتحادیه را انجام داده است.

امکانات ارتباطی

این شرکت با داشتن امکانات ارتباطی تقریباً مناسب می‌تواند در کلیه زمانهای کاری پاسخگوی نیازهای ارتباطی باشد.

دو رشته تلفن و یک دستگاه فاکس در سنقر و یک رشته تلفن در کرمانشاه به این امر اختصاص یافته است.

بیمه

پرسنل و کارکنان شرکت تعاونی همگی مشمول قانون بیمه‌های تأمین اجتماعی می‌باشند و کلیه تجهیزات و امکانات و ساختمانها نیز در مقابل حوادثی مثل سیل، زلزله، آتش سوزی تحت پوشش بیمه قرار دارد.

مشخصات واحدهای تولیدی عضو

بیشتر بافتگان و اعضاء شرکت در منازل خود به امر باقتن و تولید فرش اشتغال دارند و هر کدام حداقل دارای یک و حداقل ۳ دار

با توجه به روند صعودی درآمد این تعاونی، کارگزاران آن در نظر دارند ارقام یادشده را به دو برابر وضعیت قبلی برسانند.

امکانات

در زمان تأسیس شرکت همانطوریکه اشاره شد مرکز آن در شهرستان سنقر قرار گرفت و تعاونی در آغاز فعالیت تأسیساتی از قبیل ابیار، فروشگاه، دفترکار احداث و یا خریداری نمود. علاوه بر این با خریداری پنج هزار متر از اراضی شهر صنعتی سنقر، واحد قالیشویی و رنگ رزی تعاونی در آیینه راه اندازی خواهد شد.

این شرکت اضافه بر تأسیسات فوق در صدد ایجاد ابیار و محل کار در کرمانشاه می‌باشد که این مسئله نیز از اقدام‌ها و برنامه‌های سال جاری تعاونی است.

از لحاظ وسائل حمل و نقل، در حال حاضر شرکت دارای یک دستگاه کامیون خاور ۸۰۸، دو دستگاه وانت تویوتا و ۳ دستگاه موتور سیکلت است که از آنها جهت سرویس و حمل و نقل تولیدات استفاده می‌کند.

تشکیلات، حوزه فعالیت

این تعاونی تنها شرکت تعاونی فرش در منطقه کرمانشاه است و نمایندگیهایی نیز در کرمانشاه، صحنه، پاوه، اسلام‌آباد و کنگاور دارد.

مجموع عمومی این تعاونی از بد و تأسیس بطور منظم تشکیل گردیده است. طبق اساسنامه شرکت، هیات مدیره مسئول امور تعاونی بوده و مصوبات جلسات هیات، به وسیله مدیر عامل و براساس آئین نامه شرح وظائف مدیر عامل که به تصویب مجمع عمومی رسیده است به اجرا در می‌آید.

این تعاونی در سایر شهرهای استان دارای واحد اداری شامل: یک نفر مدیر، یک نفر اداره‌دار، یک نفر صندوقدار و یک نفر کمک فروشنده و یک نفر مسئول امور سهامداران می‌باشد. این گروه در شعبات کوچکتر به دو نفر تقسیل می‌یابد همگی این افراد مطابق با

از اعتبارات تبصره ۴، یک میلیارد و هشتاد میلیون ریال وام بصورت قرض الحسن جذب و به شکل مواد اولیه و هزینه زمان بافت و تأمین سایر امکانات، در اختیار بافتگان قرار دهد.

علاوه بر این شرکت در سال گذشته، ۳۵۰ تن خامه پشمی تهیه و پس از انجام مراحل سورت، سور، رسی و رنگ آمیزی تکمیل و بهمراه ۱۲۰ تن نخ پنبه‌ای و کرک و ۱۷۴۰ دستگاه دار قالی، ۳۴۲۰ عدد دفه و شانه و قیچی و قلاب به بافتگان تحت پوشش واگذار نماید.

در سالهای پیشین، فرشهای بافته شده توسط شرکت بصورت قسطی خریداری می‌گردید و از طریق اتحادیه مرکزی تعاونی بافتگان فرش در تهران بفروش می‌رسید. اما در سال ۱۳۷۰، بمنظور عرضه مستقیم تولید اعضاء اقداماتی صورت پذیرفت تا تولیدات فرش این تعاونی در بازارهای جهانی بویژه در آلمان (کلن) بفروش برسد.

ایجاد ارتباط با منابع تجاری کشورهایی مثل آلمان، هلند، بلژیک و انقاد قرارداد با دو شرکت بزرگ تجاری آلمانی و اخذ سفارشات قابل ملاحظه، توسعه تجاری فرش منطقه کرمانشاه را نوید می‌دهد، چراکه با انجام این تعهد و صدور فرش به کشورهای متقاضی، درآمد اعضاء بطور محسوسی افزایش خواهد یافت. از نکات گفتی و برجسته این پروتکل آن است که با صدور فرش به کشور هلند و انجام معامله تهاتری بخشی از مایحتاج و ضروریات روزمره زندگی اعضاء تأمین خواهد شد. ضمن آنکه انعقاد قراداد با کارخانه بایر آلمان موجباتی را فراهم آورده است که این کارخانه، با اعزام کارشناسان خود به ایران برای تهیه رنگ، ثبات و کیفیت این ملده اولیه را بهبود بخشد که این خود باعث ارتقاء کیفیت فرش منطقه خواهد شد.

بنابر محاسبات انجام شده در حال حاضر ۵٪ از اعضای شرکت بطور متوسط ماهانه درآمدی بین ۱۴۰ تا ۱۵۰ هزار ریال دارند و

قالی به نسبت افراد خانواده خود می‌باشد و بیشتر امکانات اولیه آنها نیز از طریق شرکت تهیه و در اختیار آنان قرار می‌گیرد.

اعضاء تعاونی پس از تولید و اتمام کار، محاز هستند فرش خود را به شرکت ارائه داده و یا اینکه بصورت اختیاری در بازار آزاد به فروش برسانند. هنگامیکه تعاونی اقدام به خرید فرش از آنها می‌نماید، یک هیات سه نفره مشتمل از: (مدیر عامل - رئیس هیئت مدیره، ارزیاب) پس از رویت فرش ارزش آنرا بدور از نظر دیگران اعلام می‌دارند و در این ارزیابی میانگین قیمت‌های اعلام شده از سوی افراد یادشده در نظر گرفته می‌شود و چنانچه در قیمت خرید فرش توافق نباشد رای نهایی با مدیر عامل شرکت است.

توان تولید هر نفر از اعضاء در سال ۴ تا ۶ متر مربع می‌باشد که با توجه به تعداد بافندگان هر سال ۷۵ هزار متر مربع فرش در این ناحیه باقی می‌شود.

ست در شرکت	میزان تحصیلات	شغل اصلی
مدیر عامل	سوم راهنمایی	مدیر عامل
رئیس هیئت مدیره	ابتدائی	رئیس هیئت مدیره
مدیره	دیپلم	شغل آزاد
نایب رئیس هیئت مدیره	دیپلم	جهادی
منشی هیئت مدیره	سوم راهنمائی	جهادی
عضو هیئت مدیره	دیپلم	جهادی
بازرس	لیسانس	جهادی
بازرس	فوق دیپلم	علم

سرمهایه، اعتبارات، منابع خرید

این شرکت برای افزایش سهام اعضاء ضوابطی وضع نموده که به موجب آن از مقدار وام اخذ شده هر عضو پنج درصد بعنوان افزایش سرمایه اعضاء در شرکت نگهداری می‌شود و اعضاء در قبال آن برگ سهام دریافت می‌دارند اخیراً نیز از سوی بعضی از اعضاء پیشنهاد شده است که ۵ درصد از فروش بعنوان افزایش سرمایه به

حساب شرکت واریز شود و اگر این عمل انجام پذیرد، گامهای موثری در مسیر بهبود وضعیت سرمایه شرکت برداشته خواهد شد. این تعاونی علاوه بر اعتباراتی که قبل از آن یادشده در سال ۱۳۷۰، ۵۴۰ میلیون ریال از محل اعتبارات تبصره ۴ قانون بودجه جذب نموده و این مقادیر را بصورت خرید مواد اولیه و ابزار کار در اختیار اعضاء قرار داده است، ضمن آنکه مبلغ ۶۵۰ میلیون ریال نیز از طریق انعقاد قرارداد فروش اقساطی و مضاربه ای با بانکهای ملی، استان، ملت و تجارت به عنوان هزینه زمان بافت بصورت نقدی به اعضاء پرداخت نموده است.

کارگزاران تعاونی بدليل ارزانتر بودن معاملات نقدی مواد اولیه، طریقه خرید نقدی را برگزیرده اند تا این رهگذر بلحاظ افزایش بهای کالا بصورت اقساطی، هزینه‌های اضافی ایجاد نشود. این شرکت تعاونی در طول سالهای مختلف، کلیه دیون مالیاتی و سهم آموزش خود را پرداخت نموده و از سال ۱۳۷۱، برابر قانون از پرداخت مالیات معاف شده است.

منابع عمده خرید مواد اولیه اعضاء در استان موجود است و بیشتر مواد اولیه بوسیله دامداران منطقه و بخشی دیگر از نیازها بوسیله

البار مواد اولیه شرکت تعاونی در سفتر

اتحادیه و قسمتی دیگر نیز از طریق کارخانجات نساجی غرب و کرک کاشان تأمین می‌گردد. به هنگام معامله با اتحادیه، شرکت پس از ارسال درخواست کتبی و پیش پرداخت بهای کالای مورد نظر، با توجه به سهمیه بندی اجناس، سهمیه اختصاص یافته را دریافت می‌دارد و در صورتیکه اتحادیه تعاملی بافندگان فرش دستیاف متقاضی خرید فرش از شرکت باشد، فرش یا فرشهای موردنظر با قیمت گذاری کارشناس شرکت و ذکر مشخصات در فاکتور، به اتحادیه ارسال می‌شود و پس از ارزیابی مجدد توسط نماینده اعزامی شرکت و نمایندگان اتحادیه و توافق طرفین، فرشها بصورت قسطی به اتحادیه فروخته شده و بهای آنها به حساب بستانکاران شرکت در دفاتر مالی ثبت می‌شود.

بطور کلی، سرمایه در گردش به سه صورت: سرمایه گذاری برای تأمین مواد اولیه، بخش هزینه‌های جاری و هزینه‌های پیش‌بینی نشده و یا غیر مترقبه مورد استفاده قرار می‌گیرد. این شرکت در ارتباط با خریدهای خود به دوگونه عمل می‌کند: بخش اول که مربوط به خرید مواد اولیه و ابزار کار اعضاء است و از منابع مختلف تهیه و به آنها واگذار می‌شود (بخش تولید) و قسمت دوم آن، خرید و

فروش فرش در داخل و بازارهای خارجی است. این تعاونی همچنین با حضور فعال در نمایشگاههای داخلی که توسط جهادسازندگی، اداره کل تعاون و اداره کل بازارگانی استان برگزار شده توانته است جایگاه ویژه‌ای را در بازار داخلی به خود اختصاص دهد و علاوه بر این، تاکنون دوبار موفق به عرضه تولیدات خود در نمایشگاههای آلمان شده است.

آموزش

این تعاونی تاکنون توانته است از طریق معاونت امور اجتماعی جهادسازندگی (واحد آموزش و ترویج و مشارکت مردمی) ۳۰٪ از اعضاء را تحت پوشش آموزشی و به بافی قرار دهد و در سال جاری نیز با اختصاص بودجه جدید در نظر دارد این میزان را به ۶۰٪ برساند. همچنین این شرکت قبل از طریق اداره ۱- تشکیل کلاسهای آموزشی چله‌کشی،
۲- فرش بافی (۱۵ دوره).

جدول مشخصات مالی و فعالیت‌های اقتصادی تعاونی ۷۰-۶۵

ارقام به هزار ریال

سال	۷۰	۶۹	۶۸	۶۷	۶۶	۶۵
کارگاههای تأسیس شده	۱۹۱۵	۱۱۰	۱۵۳۰	۱۴۰۰	۸۵۳	۲۲۱
تأسیس شعب در شهرهای استان	پاوه	اسلام آباد	صحنه	کرمانشاه	شعبه مرکزی سنقر	
خرید مواد اولیه از اتحادیه	۱۰۰۲۹۹	۱۸۶۶۱	۱۷۲۷۶	۷۵۱۲۳	۵۹۸	
خرید مواد اولیه از سایر منابع	۱۳۱۰۱۵	۳۱۵۵۱۸	۷۷۸۲۷	۲۷۹۰۶۹۶	۴۰۹۱	
فروش مواد اولیه به اعضاء	۶۴۱۷۷۸	۲۱۹۳۰۶	۲۲۲۶۸۲	۲۴۴۲۰۴	۲۹۶۴۰	
سود ویژه	۶۴۴۸۴	۱۲۳۸۹	۲۲۳۶	۲۲۲۶۰	۶۷۲۴	
سود سهام اعضاء	۱۱۱۴۲	۸۶۵	۱۲۳۲۰	۳۵۲		
مازاد برگشتی	۳۷۵۸۲	۶۷۷	۱۴۱۹۱	۴۹۶۷		
مالیات پرداخت شده	۱۲۱۴۱۰	۴۰۲	۳۶۱	۱۸۵۸		

جدول مشخصات فرش‌های خریداری شده از اعضاء

سال	تعداد تخته	مساحت فرش (مترمربع)	قیمت فرش هزار ریال
۶۶	۴۱۰	۱۲۲۲	۷۳۹۲
۶۷	۱۰۴۵	۳۰۰	۲۱۰۰۰
۶۸	۲۶۷۰	۱۲۰۱۵	۹۶۲۲۰۰
۶۹	۲۵۶۷	۱۶۰۵۲	۱۴۴۴۶۸۰
۷۰	۴۰۳۲	۲۲۱۷۶	۲۶۶۱۱۲۰

جدول میزان وام دریافتی اعضاء تعاونی (۶۶-۷۰)

ارقام به میلیون ریال

سال	مبلغ	مرجع اعتباری	پرداخت تعاونی	نرخ کارمزد	مدت وام به سال
۶۶	۴۱۰	بانک استان	۶۸	% ۱/۵	۵
۶۷	۹۴	بانک استان	۷۶	% ۱/۵	۵
۶۹	۵۴۵	بانک کشاورزی	۱۴۵	% ۱۲	۱ ساله
۷۰	۵۴۵	بانک کشاورزی	۱۴۰	% ۱۲	۱ ساله

۲- تشکیل کلاس های آموزشی نیروهای معین (۵ دوره).

۳- دوره آموزشی تشکیلات برای کارکنان (۳ دوره).

۴- ارائه طرح و نقشه های جدید با ۴۰ مورد طرح و نقشه جدید و بالرزش صادراتی بوسیله کارشناسان شرکت.

۵- ارائه توصیه های کتبی و شفاهی به منظور رعایت بهداشت محل کار.

مشکلات و پیشنهادات

آقای احمدی مدیرعامل این شرکت در خصوص مشکلات تعاونی عقیده دارد:

بزرگترین مشکل تعاونی ها تأمین منابع اعتباری است زیرا پیچیدگی مقررات باعث شده است که تعاونیها قادر به جذب اعتبارات نباشند و از سوی دیگر تهیه وثیقه ای را که

دفتر نمایندگی شرکت تعاونی در شهر گلن - آلمان

بانک در ارتباط با واگذاری اعتبارات می خواهد، سیار مشکل است و تعاونیها قادر به ارائه آن نیستند. (مثل وثیقه ملکی).

مشکل دیگر عدم استقلال مالی تعاونیها است و پیشنهاد می شود برای واگذاری امکانات و افزایش سرمایه، به تعاوینها اختیارات بیشتری داده شود.

مشکل سوم ما این است که برای تشکیل مجتمع عمومی بدلیل عدم توجه بعضی از اعضاء که نشأت گرفته از فقر فرهنگی منطقه است، با عدم استقبال آنها روبرو هستیم.

همچنین ما برای گسترش و توسعه شب، خرید و فروش تعاونی در شهرهای استان، بلحاظ عدم واگذاری زمین و تأسیسات و همکاری لازم بعضی از دستگاههای دولتی، با مشکلاتی مواجهیم، زیرا موسسات دولتی، الوبتها لازم را به این بخش نمی دهند.

۶- اعزام کارشناسان شرکت جهت بازدید از امکانات و تسهیلات سایر شرکها بمنظور کسب مهارتها و تجربه لازم (۴ مورد).

۷- تغییر بافت فرش از گره جفتی و فارسی به گره ترکی و تک بافی به طور صدرصد.

۸- خارج نمودن نقشه های سطحی و بی ارزش از رده کار قالیافان و جایگزینی نقشه های معتبر و باکیفیت مرغوب (۴۰ مورد).

با توجه به موارد فوق می توان گفت که این شرکت در انتقال دانش فنی و حرفة ای به فرش بافان منطقه، بخوبی عمل نموده و ایجاد کلاس های آموزشی و ارائه رهنمودها و توصیه های کارشناسان و همچنین تهیه و توزیع مسود اولیه مرغوب و رعایت پارامترها و استانداردهای فنی توانسته است در بهبود کیفی فرش تولیدی استان نقشی موثر ایفا نماید.

مشکل بعدی ما رقابت بخش خصوصی با تعاونی در این منطقه است، زیرا تجار و واسطه های فرش، با ارائه مواد اولیه نامرغوب و ارزان به بعضی از بافندگان که نهایتاً منجر به ارائه فرش ارزان قیمت می شود، هم به نام و هم به اعتبار فرش منطقه زیان می رسانند و پیشنهاد ما این است که موسسه استاندارد در این مورد موظف شود که در جهت تهیه مواد اولیه و فروش تولید نظارت مستمر داشته باشد و کسبه و بافندگان را متعهد به رعایت استاندارد نماید.

از وزارت محترم تعاون نیز انتظار داریم تا با تهیه و ارائه برنامه های آموزشی مناسب از طریق صدا و سیما و وسائل ارتباط جمیع، سطح آگاهیهای عمومی را در زمینه تعاونیها فرونی بخشد و ترتیبی اتخاذ نماید که مدیران تعاونیها بتویله مدیران تعاونیها فرش که بلحاظ اقتصادی اهمیت ویژه ای دارد، از تسهیلات آموزشی مناسبی برخوردار شوند و در بخش مالی و حسابداری و بازارگانی کارکنان این نوع از تعاونیها مورد حمایت پیشتر آموزشی قرار گیرند.

برنامه های آینده

این تعاونی در نظر دارد که بعد از رفع مشکل متنوعیت پذیرش اعضاء جدید که از طرف جهاد سازندگی استان اعمال شده است، نسبت به پذیرش عضو اقدام نماید، زیرا با توجه به بررسیهای به عمل آمده ۹۴ هزار دار قالی در سطح استان وجود دارد که از این تعداد دو سوم آن تحت پوشش تعاونی قرار دارد. همچنین این شرکت تعاونی در آینده ای نزدیک یک مرکز خرید در شهرهای کرمانشاه و سریان ذهاب دایر خواهد کرد تا با جذب تولیدات، بتواند سفارشات شرکتهای خارجی را تأمین نماید. با ایجاد چنین واحدهایی که به موازات اجرای طرح واحد رنگ رزی و قالیشویی در زمینی بمساحت ۵ هزار متر مربع بوجود خواهد آمد، تعاونی خواهد توانست در امر تولید و صادرات در ابعاد گسترده تری به فعالیت خود ادامه دهد.

کارگاه تعمیر فرش تعاونی در شهرکلن - آلمان

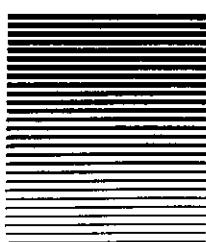
صحیح فرش بافی.

- ۵- ایجاد آموزشگاه فنی بافت فرش با هدف آموزش تمامی مراحل بافت
- ۶- تأسیس بانک اطلاعات در زمینه قالی و انتشار یک مجله در زمینه قالی بافی با هدف آموزش و ترویج شیوه‌های تولیدی و بازرگانی....

با توجه به اهمیت این هنر و صنعت که بیانگر ذوق و سلیقه و خلاقیت مردم ایران می‌باشد بر همگان است که بیش از پیش به حفظ و توسعه این میراث گران فرهنگی، هنری و اقتصادی اهتمام ورزند.

«پایان»

در تهیه و تنظیم این گزارش از جزو نوش تعاونی در فرآیند تولید فرش دستیاف (از انتشارات جهاد سازندگی - تألیف عزیز علی فرهنگیان) نیز استفاده شده است.

علاوه بر موارد یادشده، ۶ کلاس آموزشی با همکاری معاونت امور اجتماعی جهادسازندگی در ۶ شهرستان بصورت همزمان و ایجاد دوره‌های ۴۵ روزه کارشناسی فرش که بودجه آن نیز از طریق مبادی مربوطه تأمین شده از جمله طرحهای است که این تعاونی در آینده در دست اقدام دارد. اضافه می‌شود که بزودی در شهرستان هرسین و حومه آن، بافت و تولید جاجیم و گلیم آغاز خواهد شد.

نتیجه

شرکت تعاونی فرش دستیاف استان گرمانشاه از حیث ایجاد اشتغال، کارآیی موثری در منطقه داشته و توانسته است تا پایان سال ۷۰ هفت هزار کارگاه قالیافی تأسیس نماید. اگر افراد شاغل در هر کارگاه را بطور متوسط دو نفر در نظر بگیریم، چهارده هزار شغل جدید در این منطقه ایجاد شده است و این اشتغال زایی، هیچگونه بار مالی برای دولت دربرنداشته و تولید و صادرات غیرنفتی کشور را در جایگاه خود توسعه بخشیده است.

علاوه بر این، علیرغم واقع شدن تعاونی در منطقه‌ای محروم و با توجه به فقدان امکانات مالی و ارتباطی مناسب این تعاونی بعد تلاش دست اندرکاران و کارکنان خود

توانسته است تولیدات خود را بطور مستقیم در بازارهای جهانی عرضه نماید و این خود در افزایش درآمد فرش بافان و رونق امر فرش بافی در این ناحیه بسیار موثر واقع شده بطوریکه در آمد ماهانه قالی بافان از ماهی سی هزار ریال به یکصد و پنجاه هزار ریال افزایش یافته است. بطور کلی برای بهبود فرآیند تولید فرش موارد زیر می‌تواند مورد ملاحظه و تأمل قرار بگیرد:

۱- افزایش ارتباطات و بازاریابی و تبلیغات بیشتر فرش این منطقه، می‌تواند برای جلب بیشتر مصرف کنندگان این کالا در خارج از کشور، موثر واقع شود.

۲- شرکت ناگزیر از به کاربستن دقایق فنی و ظرایف کار یک مدیریت اقتصادی، تولیدی است. توجه به پیشنهادات مدیر عامل در جهت افزایش آگاهیهای اعضاء و ارکان این نوع از تعاونیها می‌تواند نقشی موثر در بهبود کیفی تولیدات و ایجاد رابطه مناسب اعضاء با شرکت و اعمال مدیریت صحیح ایفا نماید.

۳- تعمیم و تنظیم نظام بهداشت کار در این صنعت و برپایی کلاسهای آموزشی و انتشار جزوایت و بولتن‌های مناسب

۴- بهره‌گیری از وسائل کمک آموزشی مانند فیلم و اسلاید و .... برای تفہیم آموزش